

Darba aizsardzības plāns

Būvdarbu plānošana un koordinācija
Pasūtītāja un būvvalžu loma

Kompetentā institūcija darba aizsardzībā

www.insalvo.lv

t. 67565518

Darba aizsardzības plāns 1

Padomes Direktīva 92/57/EEK

5.pants

Projektu sagatavošanas posms: koordinatoru pienākumi

Darba drošības un veselības aizsardzības lietu koordinators(i), ko ieceļ projekta sagatavošanas posmā...:

b) Izstrādā vai liek izstrādāt DDVA plānu, kurā izklāstīti **noteikumi**, kas jāievēro attiecīgajā būvlaukumā, ja nepieciešams, ņemot vērā rūpnieciskās **darbības**, kas notiek laukumā; šajā plānā ir jāiekļauj arī konkrēti pasākumi attiecībā uz darbu, kas ietilpst vienā vai vairākās 2.pielikumā minētajās kategorijās;... (*darbs, kas saistīts ar īpašiem riska veidiem*)

Darba aizsardzības plāns 2

Padomes Direktīva 92/57/EEK

MK92-03

Darba aizsardzības prasības būvniecībā

IV. Darba aizsardzības plāns

17. DAP izstrādā, lai visus būvniecības dalībniekus nodrošinātu ar nepieciešamo DA informāciju.

18. DAP iekļauj specifisku informāciju, kas ir nepieciešama DA nodrošināšanā, veicot būvdarbus.

19. DAP izstrādā līdz būvdarbu uzsākšanai. Ja mainās projekta apstākļi, plānu pārskata. Projekta izpildes koordinatori un persona, kas veic projekta vadītāja pienākumus, iepazīstas ar DAP, pirms tiek piesaistīts attiecīgais darbuzņēmējs.

1

Darba aizsardzības plāns 3

MK92-03 IV. Darba aizsardzības plāns

20. Darba aizsardzības plāna izstrādei ir divas stadijas:

20.1. **pirmā stadija** - projekta sagatavošanas posmā ietver pasākumus no projekta izstrādes sākuma līdz būvdarbu uzsākšanai;

20.2. otrā stadija - projekta izpildes posmā ietver pasākumus būvdarbu veikšanas laikā.

21. Darba aizsardzības plānu projekta sagatavošanas posmā var izstrādāt kā atsevišķu dokumentu vai iestrādāt kā atsevišķu nodaļu tehniskā būvprojekta būvdarbu organizācijas daļā, iekļaujot šādu informāciju:

2

Darba aizsardzības plāns 4

MK92-03 IV. Darba aizsardzības plāns

- 21.1. būvlaukumam paredzētajai teritorijai **blakus** esošo zemesgabalu izmantojums: (ēkas, komunikācijas, satiksmes ejas, kaitīgas vielas būvēs, grunts, utt. (pavisam 6 apakšpunkti!)....,
- 21.2. būvprojektā ietvertie riska faktori, no kuriem nav iespējams izvairīties, kā arī attiecīgie DA pasākumi;
- 21.3. detalizēti ieteikumi par DA pasākumiem, kuru skaidrojumu darbuzņēmējs ir tiesīgs pieprasīt;
- 21.4. iespējamie riska faktori, kuri var rasties būvniecības procesā veselībai kaitīgu materiālu dēļ, un nepieciešamā informācija par likumu un citu normatīvo aktu prasībām;

3

Darba aizsardzības plāns 5

MK92-03 IV. Darba aizsardzības plāns

21.5. informācija par paredzētā būvlaukuma teritoriju (*piekļuve un evakuācija; pagaidu būves, būvmateriālu laukumi, noliktavas, transporta, gājēju ceļi, UD*)

21.6. būvlaukumā veicamo darba aizsardzības pasākumu saskaņošana un attiecīgās informācijas apmaiņa starp pasūtītāju, projekta vadītāju, galveno būvuzņēmēju, darbuzņēmējiem un pašnodarbinātajiem;

21.7. pasākumi saskaņā ar šo noteikumu 3.punktā minētajiem būvdarbiem.

4

Dīvaini, bet 21.6. punktā nekas nav teikts par koordinatoru!...

Darba aizsardzības plāns 6

MK92-03 IV. Darba aizsardzības plāns

22. DAP projekta izpildes posmā var iestrādāt DVP (MK395-05 (LBN310-05))

23. Ja nepieciešamā informācija ir iekļauta citos būvniecības dokumentos vai būvprojekta rasējumos, darba aizsardzības plānā var būt tikai norādes par vietu, kur var atrast informāciju.

24. Sabiedriski nozīmīgu vai tehniski sarežģītu būvju projektos DAP var būt nepabeigts. Minētajā gadījumā projekta izpildes plānā ietver:

24.1. kārtību, kādā tiek organizēta darba aizsardzības vispārējā vadība;

24.2. vispārējās drošības prasības būvlaukumā;...

5

Darba aizsardzības plāns 7

Blokshēma DAP sagatavošanai

Darbības posmi

DAP saturs

Projektēšana

Projektam jau sagatavoto materiālu izskatīšana (apraksti, plāni, slēdzieni)

Būtisko pasākumu noteikšana paaugstināta riska darbiem

Iespējamo savstarpējo risku, ko nosaka darbību tuvums noteikšana un novērtēšana

Visu darbību uzskaitījums laika secībā (ieteicams izmantot kalendāro plānu)

Nepieciešamie preventīvie pasākumi. Saikne uz plāniem un instrukcijām

Koordinācija, lai novērstu savstarpējo risku, regulējums montāžas darbiem, darbiem ar bīstamām vielām, utt.

DAP 8 Blokshēma DAP sagatavošanai - 2

Projektēšana

Būvlaukumam specifisku pasākumu (1.palīdzība, UD, evakuācijas ceļi un glābšanas pasākumi, plāni, slēdzieni), noteikšana un aizsarg-aprīkojuma (piem.,sastatnes) uzstādīšanas koordinēšana, ņemot vērā būvniecības gaitu un darbuzņēmēju esošos riska novērtējumus

Norāde uz būvlaukumam specifiskajiem pasākumiem
Norāde uz kopīgi izmantojamo drošības aprīkojumu (uzskaitījums)
Norāde uz kopīgi izmantojamo sociālo aprīkojumu

Būvniecība

Noteikto pasākumu atbilstības pārbaude, ja būvniecības gaitā atklājas/ir nepieciešams veikt būtiskas izmaiņas

Korekcijas plānā, lai atspoguļotu būvē notiekošās izmaiņas

DAP 9

Neliela būvprojekta DA plāna piemērs 1

Darba aizsardzības plāns

Pasūtītājs:

Projekta vadītājs:

Projekta. sagat. koordinat.

Galvenais būvuzņēmējs:

*Projekta izpildes
Koordinat.*

Plānotais būvdarbu laiks (no – līdz)

*Paredzētie
būvdarbi,
adrese*

Daudzdzīvokļu mājas fasādes sanācības darbi, augstums 12 m, ar no fasādes uz āru izvirzītām detaļām, Iksiela 11, Enpilī

*Konkursā
iekļautie
darbi*

Logu smilšakmens dekoratīvo aplodu sanācija, apmetuma darbi, krāsošanas darbi, būvobjekta elektrosadale un tās pārbaude, sastatnes, būvlaukuma norobežošana

Būvlaukuma iekārtojums

DAP 10

Neliela būvprojekta DA plāna piemērs 2

<i>Būvlaukuma iekārtojums</i>	
<i>Tualetes</i>	Ēkas pirmajā stāvā esošās tualetes jāsakārto lietošanai pieņemamā stāvoklī (alternatīva izmantot pagaidu pārvietojamās tualetes) <i>atbildīgā persona</i> :atbildīgais darbu vadītājs
<i>Atpūtas telpas</i>	Apmetējiem, krāsotājiem, smilšakmens atjaunotājiem ir jānodrošinas atpūtas telpas <i>atbildīgā persona</i> : atbildīgais darbu vadītājs
<i>Pirmās palīdzības un UD aprīkojums</i>	Nodrošina darbuzņēmēji paši
<i>Ceļu satiksmes bīstamība</i>	Būvlaukumu norobežo ar pagaidu žogu <i>atbildīgā persona</i> :atbildīgais darbu vadītājs
<i>Kopējais aizsargaprīkojums</i>	

DAP 11

Neliela būvprojekta DA plāna piemērs 3

<i>Kopējais aizsargaprīkojums {1}</i>	
<i>Sastatnes</i>	Krišanas no augstuma iespēja, jo nevar izmantot standatrisinājumu, tāpēc: jā sagatavo sastatņu uzstādīšanas plāns ar aprēķiniem par stabilitāti un izturību, īpašu vērību pievēršot uz āru izvirzītajām konsolēm, kas jā uzrāda projekta izpildes koordinātoram. <i>atbildīgā persona</i> :sastatņu montētāja firma
<i>Elektroapgāde</i>	Elektriskās strāvas trieciena bīstamība, tāpēc jā ierīko būvsadale, kas domāta visu darbuzņēmēju vajadzībām, Ik mēnesi jā veic uzstādītāja pārbaude (kvalificēts elektriķis), ik dienu pārbaudi ar noplūdes strāvas pārtraucēja testa pogu veic būvlaukuma vadība

DAP 12 DA plāna piemērs 4

Kopējais aizsargaprīkojums {2}

Fasādes sanācija

Lejupkrītošu priekšmetu bīstamība. Aizsargpasākums: nepieļaut strādāšanu vienam virs otra (alternatīva aizsargjums)

Īpaši bīstamību rada caur konsoles un pamatklāja spraugu krītošie priekšmeti. Aizsargpasākums: pilnībā nosegt spraugu

Sastatņu pārslogošanas bīstamība. Aizsargpasākums: uz sastatnēm neuzkrāt būvgružus. Izņemot atjaunošanai smilšakmeņus, ievērot sastatņu klasei atļauto maksimālo slodzi. Pēc katras maiņas veikt sastatņu tīrīšanu.

atbildīgā persona :darbuzņēmēji, kas strādā uz sastatnēm

Pirmā palīdzība

Rīcība ugunsgrēka gadījumā

DAP 13

Lielākam projektam DAP attiecīgi būs komplicētāks

Tas var sastāvēt no vairākām nosacītām daļām:

- 1) Būvlaukuma [darba aizsardzības organizācijas un] kārtības noteikumi,**
- 2) Aprakstošs darba aizsardzības plāns pa darbību veidiem,
- 3) Kalendārais darba aizsardzības plāns.

DAP 14

Aprakstošs darba aizsardzības plāns

Būvlaukuma iekārtojums: var būt atsauce uz ģenerālplānu (ĢP)

Būvsadales: GB ierīko atbilstoši ĢP

20 kV AS līnija: GB vienojas ar operatoru

Būvlaukuma žogs: nodrošina GB

Sanitārais un higiēnas nodrošinājums: GB (arī uzturēšana kārtībā), jāvadās no iepriekšējā paziņojumā dotā maks. Skaita

Ugunsdrošības aprīkojums: GB + DU

Būvbedre...

Aizsardzība pret krišanu no augstuma

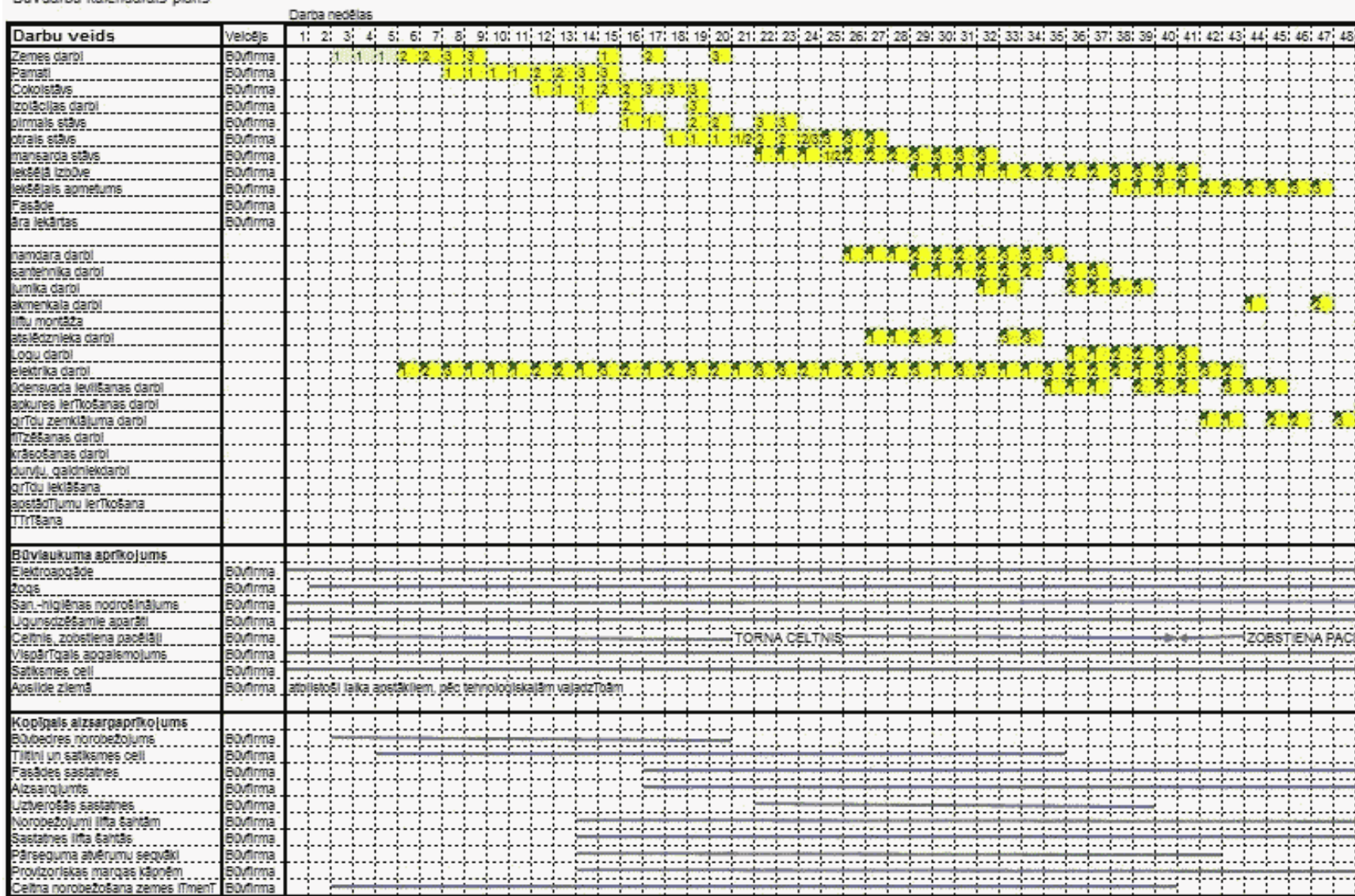
...

Kalendārais darba aizsardzības plāns

Pasūtītājs: SIA SALVO

Darba aizsardzības plāns Daudzdzīvokļu mājas būve Piemērielā 7, Enpilī, LV-7777

Būvdarbu kalendārais plāns

Enrolls, 10.10.2010.

aidTimeJumil

tikai viena darba devēja nodarbinātē

1 2 3 sekilas 1, 2, 3

A área zona

———— Būvliukuma un darba aizsardzības kopējais aprīkojums

Būvdarbi: būtisko DA prasību apkopojums

Rīcība atbilstoši LR MK92-03						
Apstākļi būvlaukumā		DAL 4.panta prasību ievērošana, plānojot DA	Iepriekšējais paziņojums	Koordinators	DA plāns	Info velakiem darbiem
DD skaits	Darba apjoms, bīstamība					
1	Mazāk par 31 darbadienu un 21 nodarbināto vai 501 cilvekdienu	Jā	Nē	Nē	Jā	Jā
1	Mazāk par 31 darbadienu un 21 nodarbināto vai 501 cilvekdienu + PRD	Jā	Nē	Nē	Jā	Jā
1	Vairāk par 30 darbadienu un 20 nodarbināto vai 500 cilvekdienu	Jā	Jā	Nē	Jā	Jā
1	Vairāk par 30 darbadienu un 20 nodarbināto vai 500 cilvekdienu + PRD	Jā	Jā	Nē	Jā	Jā
>1	Mazāk par 31 darbadienu un 21 nodarbināto vai 501 cilvekdienu	Jā	Nē	Jā	Jā	Jā
>1	Mazāk par 31 darbadienu un 21 nodarbināto vai 501 cilvekdienu + PRD	Jā	Nē	Jā	Jā	Jā
>1	Vairāk par 30 darbadienu un 20 nodarbināto vai 500 cilvekdienu	Jā	Jā	Jā	Jā	Jā
>1	Vairāk par 30 darbadienu un 20 nodarbināto vai 500 cilvekdienu + PRD	Jā	Jā	Jā	Jā	Jā

Informācija vēlākiem darbiem (punkts 15.3)

MK92-03 15.3. sagatavot atbilstošu dokumentāciju, iekļaujot informāciju par DA prasībām

Forma brīva, bet pārskatāmības labad var veidot kā tabulu. Ieteicamās ailītes:

*Iekārta/ būves daļa,
Darbu veids,
Biežums,
Bīstamība,
Drošības aprīkojums/pasākumi,
Piezīmes*

IVD iespējams veidot arī katrai būvprojekta daļai uz savas lapas

IVD – piemēri 1

IVD caurbrauktuvei					
Iekārta/ būves daļa	Darbu veids	Bie- žums	Bīstamība	Drošības aprīkojums/pasā- kumi	Piezīmes
Kanalizācijas sūkņa	Revīzija	1xgadā	Krišana no A; Satiksme; Nosmakšana/ eksplozija	Fiksētas kāpnes, Trijkājis ar vinču, IAL pKnA, aizsargķivere, Instruktāža; Norobežošana; Signālapgārbis vādināt ~ pusstundu, veikt gāzu mērījumus	CSN, MK446-01, MK526-02, MK372-02
Ūdens notekas	Tīrīšana	2xgadā	satiksme	Norobežošana, Signālapgārbis	CSN, MK446-01
Gaismas signālu iekārta	Tīrīšana	4xgadā	Krišana no A Satiksme	Autopacēlājs IALpKnA, aizsargķivere, instruk- tāža, Norobežošana, signālapgārbis	gaismas signāl- iekārtu shēma
	Lampu nomaiņa	1xgadā			MK372, MK526 CSN, MK446
Elektro un	Pārbaude	2x	Flektr strāvas	Atslēgšana, Instruktāža,	iekārtu rokas-

IVD – piemēri 2

Būves daļa	Visas iekārtas ārpus ēkas
Darbu veids	Vēlāki zemes un tranšeju rakšanas darbi, piem., jaunu kabeļu , cauruļvadu ieguldīšana zemē vai esošo komunikāciju labošana
Bīstamība	Elektriskās strāvas trieciens, apbēršana ar zemi
Drošības aprīkojums un aizsargpasākumi	Jāievēro komunikāciju izvietojuma shēmas, Tranšeju sienu nostiprināšana, ja to dziļums pārsniedz 1.25 m
Norāde uz būv-projekta dokumentiem	Mape ar komunikāciju izvietojuma plāniem – Plāna Nr. ZZZ-WW
Darbu biežums	Pēc vajadzības
Apkopes žurnāli	nav
Piezīmes, norādes, nosacījumi	
Sagatavots/mainīts	10/10/2010

IVD – piemēri 3

Būves daļa	Viss jumts un tā daļas
Darbu veids	Jumta noteku tīrīšana, jumta seguma inspekcija, zibensnovedēja un gāzu un siltuma novades iekārtas inspicēšana, dūmvadu tīrīšana Jumta gaismu logu, kupolu utt. tīrīšana, Sniega tīrīšana
Bīstamība	Krišana no augstuma, priekšmetu uzkrišana gar fasādi ejošām personām
Drošības aprīkojums un aizsargpasākumi	Izeja uz jumtu caur lūku ar integrētām izbīdāmām kāpnēm, izmantot iebūvēto horizontālo drošības līniju ar atbilstošiem slīdturiem/ izbūvētos enkurpunktus un IALpKnA. Norobežot iespējamo krišanas zonu
Norāde uz būvprojekta dokumentiem	Jumta plāns ar atzīmētu horizontālo drošības līniju un iepriekš izbūvētiem enkurpunktiem
Darbu biežums	Jumta notekas tīrīt 2 reizes gadā. Citi darbi pēc vajadzības, ugunsdrošības prasībām
Apkopes žurnāli	gāzu/siltuma novades iekārtas žurnāls

DAP un IVD

Kāda informācija ir pieejama?

Darba aizsardzības plāna izstrāde būvniecībā

<http://osha.lv/lv/topics/index.stm/#buvnieciba>

**Non-binding guide to good practice for
understanding and implementing Directive
92/57/EEC (17/03/2011)**

Catalog N. : KE-30-10-351-EN-C

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=148&langId=en&pubId=630&type=2&furtherPubs=yes>

www.hse.gov.uk

www.baua.de

Taču vislabāk ir izvēlēties kompetentu koordinatoru

Risinājuma iespējas

Būvvaldēm:

1) būtu nepieciešamas kontrolēt:

- vai DA plāns vispār ir,
- tā atbilstību reālajai situācijai (projektam),
- vai sagatavota dotajam projektam atbilstoša informācija par darba aizsardzības prasībām, aprīkojumu, veicot vēlākus darbus;

2) Neizsniegt būvatļaujas, ja nav atbilstoša DA plāna;

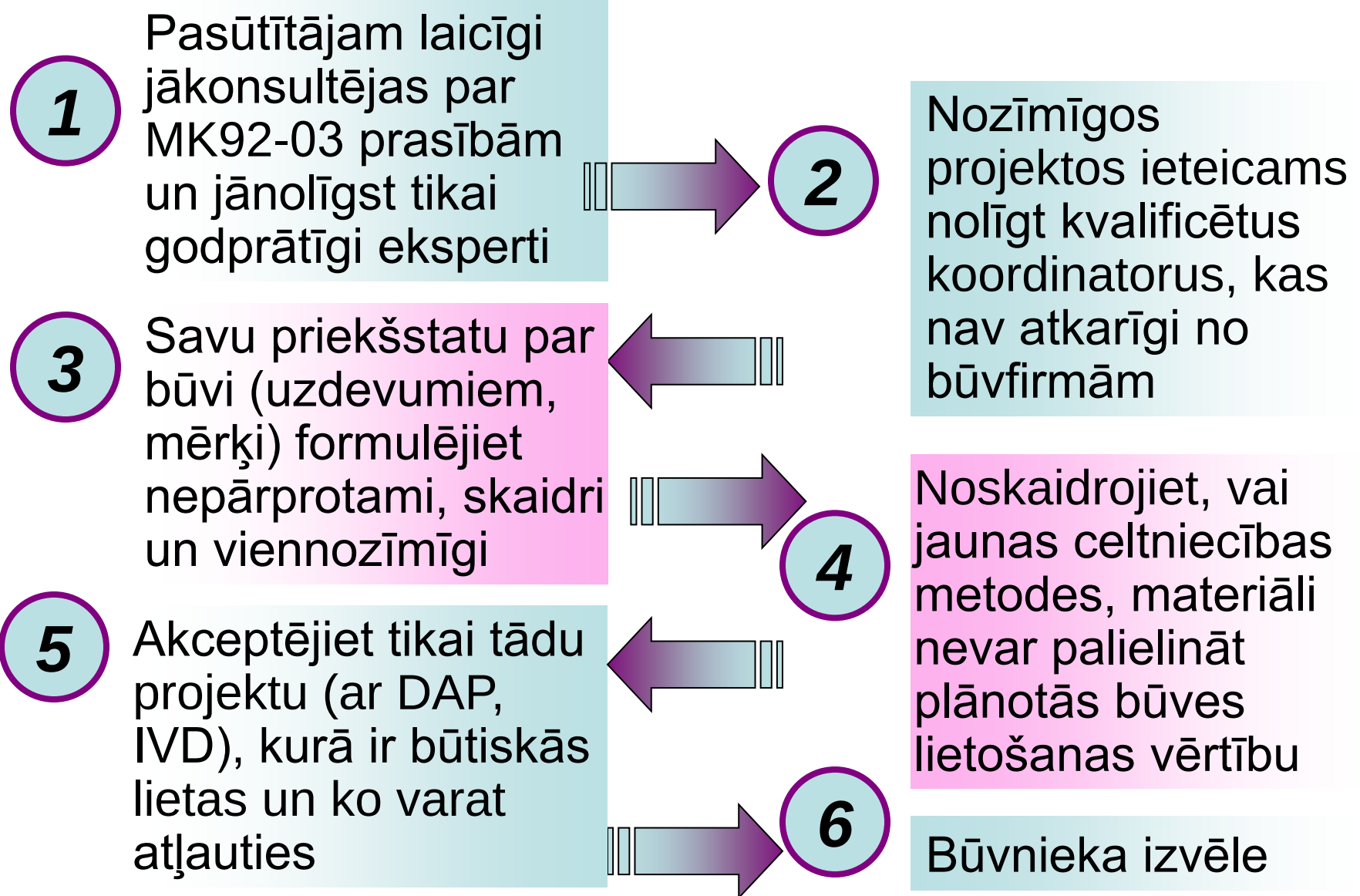
3) Neizsniegt būvatļaujas, ja nav sagatavota informācija vēlākiem darbiem (no darba aizsardzības aspekta)

Secinājums

Plānošana kā organizatoriskais DA aspekts :

- 1) nepietiek, ka vienos specifiskos MK noteikumos (MK92-03 *Darba aizsardzības prasības būvniecībā*) vienkārši ieraksta pienākumus
- 2) Nepieciešams nodrošināt gan efektīvu apmācību, gan reālu koordinatoru darba kvalitātes kontroli
- 3) Būvatļaujas neizsniegšana, ja nav adekvāts DAP un IVD varētu būt ļoti iedarbīgs līdzeklis
- 4) Galvenais būtu būvvalžu izpratne par DA organizatoriskajiem aspektiem būvniecībā
- 5) Atbildīgajām ministrijām būtu jānodrošina, lai būvvaldes pildītu savus pienākumus DA jomā

Pasūtītāja loma un rīcība

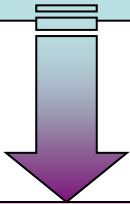

Pasūtītāja loma un rīcība

6

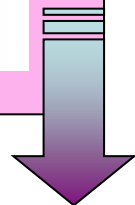
GBU izvēle:

- 1) Profesionāli, kvalificēti, darbinieki,
- 2) Pašu spēkiem garantē veikt būtisku daļu,
- 3) Sadarbība ar AU, komunikācija,
- 4) Darba aizsardzība kā primārais, vēlams, ka ieviesta kāda sistēma, piem., TR-indekss

7

Akceptējiet tikai pilnīgu, saprotamu un nepārprotamu rezultāta aprakstu, kurā skaidri ietvertas Jūsu prasības izmantošanai un kvalitātei, ņemot vērā uzturēšanas darbus un paredzamo iespējas pilnveidot

Pasūtītāja loma un rīcība

8

Pārbaudiet piedāvājumus kritiski un izvēlaties ilgtermiņā izdevīgāko variantu, būtiska ir kvalitāte, termiņi, uzturēšana un izmantošanas ērtums, drošība un izmaksas

9

Pieprasiet, lai koordinatori regulāri veiktu DAP izpildes un būvlaukuma kontroli un informētu par problēmām, ja tādas DA jomā būtu

10

Pieņemot būvobjektu pārliedcinieties, ka noteiktās prasības izpildītas kvalitatīvi, ka IVD sniegtas atbildes būves drošai uzturēšanai un apkopei

11

Gādāriet par būves labu uzturēšanu